

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва
(назва факультету/навчально-наукового інституту)
Кафедра декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва
(назва кафедри, що забезпечує викладання)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету
Свгенія НОВАК
“28” _____ 2025 року



РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Методика викладання фахових дисциплін
(назва навчальної дисципліни)
обов'язкова

Освітньо-професійна

програма Декоративне мистецтво та ремесла

Спеціальність ВЗ Декоративне мистецтво та ремесла

Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва

Мова навчання українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Декоративне мистецтво та ремесла»

Розробник (ки):

Гатеж Наталія Василівна – доцент кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, кандидат педагогічних наук

Викладач (чі), що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:

Гатеж Наталія Василівна – доцент кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, кандидат педагогічних наук

Погоджено з гарантом ОП  **Мирослава ЖАВОРОНКОВА**

Затверджено на засіданні кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Протокол No 2 від «22» серпня 2025 року

Завідувач кафедри  **Мирослава ЖАВОРОНКОВА**

Схвалено методичною радою факультету АБДПМ

Протокол No 1 від «25» серпня 2025 року

Голова методичної ради  **Оксана ГАЛУНКА**

Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін» є: сприяти поєднанню теорії з практикою й включенню теоретичних знань у діяльність; усвідомлення потреби в оволодінні теоретичними знаннями для розв'язання проблем, пов'язаних із методикою викладання мистецьких дисциплін; розвитку аналітичних здібностей і педагогічного мислення, створенню сприятливих умов для задіяння інтелектуальних ресурсів особистості здобувача; ознайомленню з живими зразками організації освітнього процесу в закладах освіти та мистецьких школах, кращим методичним досвідом педагогів-практиків, спонуканню до самооцінки та особистісного і професійного самовдосконалення.

Завдання вивчення освітньої дисципліни: навчити визначати актуальні проблеми, пов'язані з методикою викладання фахових дисциплін в умовах сучасного розвитку суспільства та шляхів розв'язання; формувати досвід аналізу та розв'язання педагогічних проблем, що виникають у педагогічній діяльності педагога; навчити відбирати та систематизувати форми, методи та прийоми організації освітньої діяльності у закладі освіти; формувати у майбутніх учителів готовність до ефективного впровадження в освітній процес традиційних та інноваційних методів навчання, виховання та контролю за навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів, методів та прийомів ефективно організації самостійної роботи, досвіду організації професійного самовдосконалення та самовиховання майбутнього вчителя мистецьких дисциплін; формувати уміння та навички використання в освітньому процесі школи сучасних мультимедійних технологій; формувати професійно-педагогічну спрямованість особистості педагога; розвивати педагогічне мислення та професійну самосвідомість вчителя закладу освіти; формувати інтерес до художньо-педагогічної діяльності, спонукати майбутніх вчителів до педагогічної творчості.

Результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в процесі засвоєння ОК «Методика викладання фахових дисциплін» здобувачі повинні набути таких компетентностей (ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні компетентності):

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2. Уміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК4. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК5. Здатність розробляти та керувати проектами.

ЗК6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК1. Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образноасоціативну мову при створенні художнього образу.

СК2. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

СК3. Здатність використовувати знання та практичні навички з сценографії з метою найвиразнішого розкриття концепції і змісту драматичного твору та його художнього втілення. СК4. Здатність проводити діагностику стану збереженості мистецьких об'єктів,

формулювати кінцеву мету реставраційного втручання у відповідності до вимог сучасної наукової реставрації.

СК5. Здатність забезпечити захист інтелектуальної власності на твори образотворчого та/або декоративного мистецтва.

СК6. Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.

СК7. Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки художників образотворчого і декоративного мистецтва та реставраторів

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в процесі засвоєння ОК «Методика викладання фахових дисциплін» від здобувачів очікуються такі програмні результати навчання (ПР):

ПРН3. Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).

ПРН5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі образотворчого та/або декоративного мистецтва.

ПРН6. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітній та музейній справах.

ПРН7. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу та методикою проведення наукових досліджень.

ПРН8. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПРН10. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва. ПРН11. Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культурно- мистецьких процесів.

ПРН12. Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та у міжнародному професійному середовищі.

ПРН13. Вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, представляти результати діяльності у вітчизняному та зарубіжному науковому і професійному середовищі.

Опис навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			Кредитів	Годин	Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійна	Інд.завдання	
Денна	1	2	3	90	-	24	-	-	6	6	
Заочна											

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь бо го	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		лек ц.	пра к.	лаб.	інд	с.р.		лекц	пра к./с ем.	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	Змістовий модуль 1. ДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ											
Тема 1. Зміст і мета дидактики як теорії освіти і навчання			2			8						

Тема 2. Дидактичне забезпечення викладання предметів художньо-естетичного циклу в ЗЗСО та спеціалізованих мистецьких школах			4			7							
---	--	--	---	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

Тема 3. Дидактичне забезпечення викладання фахових дисциплін у закладах передвищої освіти.			2			7							
Тема 4. Форми та методи організації навчальних занять із мистецьких дисциплін у ЗВО.			2			7							
Тема 5. Дидактичні особливості підготовки та проведення лекційних і практичних занять.			2			7							
Тема 6. Організаційно-методичні умови ефективного проведення практичних занять у закладах освіти та спеціалізованих мистецьких школах			2			8							
Модульна КР1			2										
Разом за ЗМ1			16			44							
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	Змістовий модуль 2. ВИКЛАДАЧ ЯК СУБ'ЄКТ ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ												
Тема 7. Сутність професійно-педагогічної культури художника-педагога			2				7						
Тема 8. Комунікативна компетентність викладача художніх дисциплін			2				7						

Тема 9. Організація контролю якості навчання в контексті сучасної парадигми освіти			2				8					
Модульна КР2			2									
Разом за ЗМ 2			8				22					
Усього годин	90		24				66					

Тематика лекційних занять з переліком питань – не передбачено навчальним планом

Тематика семінарських занять з переліком питань – не передбачено навчальним планом

Тематика практичних занять

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
1.	Тема 1. Зміст і мета дидактики як теорії освіти і навчання	2
2.	Тема 2. Дидактичне забезпечення викладання предметів художньо-естетичного циклу в ЗЗСО та спеціалізованих мистецьких школах	4
3.	Тема 3. Дидактичне забезпечення викладання фахових дисциплін у закладах передвищої освіти.	2
4.	Тема 4. Форми та методи організації навчальних занять із мистецьких дисциплін у ЗВО.	2
5.	Тема 5. Дидактичні особливості підготовки та проведення лекційних і практичних занять.	2
6.	Тема 6. Організаційно-методичні умови ефективного проведення практичних занять у закладах освіти та спеціалізованих мистецьких школах	2
7.	Модульна кр1	2
8.	Тема 7. Сутність професійно-педагогічної культури художника-педагога	2
9.	Тема 8. Комунікативна компетентність викладача мистецьких дисциплін.	2
10.	Тема 9. Організація контролю якості навчання в контексті сучасної парадигми освіти	2

11.	Модульна кр2	2
	Всього	24

Тематика лабораторних занять з переліком питань – не передбачено навчальним планом

Самостійна робота студента

№	Назва теми з основними питаннями - план	Кількість годин
1	Психолого-педагогічна готовність викладача до професійної діяльності.	6
2	Особливості мотивації майбутнього викладача мистецьких дисциплін до педагогічної діяльності.	6
3	Проблемне навчання: особливості побудови лекційних та семінарських занять.	6
4	Розробка та презентація лекції з одного предмету фахової підготовки (рисунок, живопис, композиція, професійна майстерність)	6
5	Розробка та презентація практичного заняття з одного предмету фахової підготовки (рисунок, живопис, композиція, професійна майстерність)	12
6	Підготовка методичних рекомендацій до лекції художньо-теоретичних дисциплін.	6
7	Організація та проведення ділової гри.	6
8	Елементи акторської майстерності у діяльності викладача мистецьких дисциплін	6
9	Розвиток педагогічної майстерності викладача фахових дисциплін.	6
10	Професійне самовдосконалення та роль самоосвіти майбутнього викладача ЗВО.	6
	Всього	66

* ІНДЗ – до змістового модуля, або в цілому до навчальної дисципліни визначається викладачем, з урахуванням специфіки дисципліни.

Методи навчання: поєднання традиційних та інтерактивних методів навчання з використанням інноваційних технологій:

- словесні методи: лекція (проблемна, лекція з розгляду конкретних ситуацій, лекція-консультація, круглий стіл тощо) пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, бесіда, семінар, диспут, дискусія;
- наочні методи: спостереження, демонстрація;
- практичні методи: складання плану-конспекту заняття, обробка довідкової інформації, тезування, рецензування, аналіз подій, самостійна робота (робота із друкованими та електронними інформаційними ресурсами, виконання завдань: конспектування, анотування, написання есе, створення презентацій, ментальних карт);
- відеометод: дистанційні, мультимедійні.

Система контролю та оцінювання

• **Поточний контроль** Види поточного контролю обираються викладачем, який веде практичні заняття, за погодженням з лектором та у відповідності з програмою курсу. Видами поточного контролю можуть бути опитування, тестування, контрольні роботи, колоквиуми. При поточному контролі під час практичних занять оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований студентом у відповіді; активність при обговоренні питань практичного заняття і систематичність роботи на заняттях; результати виконання домашніх завдань, творчих проєктів; експрес-контроль у формі тестів, письмових контрольних робіт, в т.ч. підсумкового модульного тестування; результати виконання індивідуальних завдань.

• Модульний контроль

Модульний контроль (сума балів за кожний змістовний модуль/ЗМ) проводиться на відповідному практичному занятті після вивчення відповідного змістовного модуля (ЗМ1, ЗМ2). Підсумкова кількість балів за змістовні модулі визначається як сума балів за всіма формами поточного контролю плюс оцінка (бали) за модульне тестування. Модульним тестуванням завершується вивчення матеріалу відповідного модуля. Протягом семестру виконується 2 модульних тестування. Модульне тестування складається з 50 тестів, які можуть бути оцінені до 10 балів.

• Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту в період екзаменаційної сесії згідно сформованого розкладу іспитів.

Результати підсумкового контролю оцінюються за 100-бальною шкалою і включаються в підсумкову оцінку з навчальної дисципліни (освітньої компоненти) як окремих заліковий модуль з відповідним ваговим коефіцієнтом (як передбачено у робочій програмі навчальної дисципліни).

Критерієм підсумкового оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)						Кількість балів (залікова/екзаменаційна робота)	Сумарна к-ть балів			
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	40	100
6	6	6	6	6	9	6	6	9		

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим постійним повторним опрацюванням відповідного компонента до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Розкрити основні етапи історії методики викладання художніх дисциплін країн Західної Європи.
2. Визначити основні етапи розвитку методики викладання художніх дисциплін в Україні.
3. Визначити обладнання кабінетів із фахових дисциплін.
4. Розкрити реалізацію дидактичних принципів навчання на уроках образотворчого мистецтва в сучасному закладі загальної середньої освіти.
5. Проаналізувати методи навчання художніх дисциплін.
6. Проаналізувати урок, як основну організаційну форму навчального процесу в загальноосвітніх школах і початкових спеціалізованих мистецьких закладах освіти.
7. Розкрити форми позакласної роботи в процесі вивчення образотворчого мистецтва у загальноосвітній школі.
8. Розкрити внесок українських учених у розвиток методики викладання мистецьких дисциплін.
10. Проаналізувати методи навчання малюнку у добу Античності.

11. Визначити особливості методів навчання малюнку у Стародавньому Єгипті.
12. Проаналізувати методи навчання малюнку у Середньовіччі.
13. Розкрити методи навчання малюнку у період Відродження.
14. Охарактеризувати академічну систему навчання малюнку XVII- XVIII століття.
19. Розкрити педагогічні ідеї з методики образотворчого мистецтва Корrado Річчі та Георга Кершенштейнера.
20. Розкрити особливості навчання образотворчого мистецтва у школі братів Дюпої.
21. Методичне забезпечення проведення заняття з фахової дисципліни (кольорознавства, композиції, декоративного мистецтва) у закладах початкової мистецької освіти.
22. Розкрити методику організації занять малювання з натури на уроках із фахових дисциплін у закладах початкової мистецької освіти.
23. Обґрунтувати необхідність врахування вікових особливостей учнів у освітньо-виховному процесі сучасної української школи.
26. Розкрити зміст освіти з образотворчого мистецтва в сучасній загальноосвітній школі.
27. Визначити вимоги до сучасного уроку з образотворчого мистецтва в сучасній загальноосвітній школі.
28. Розкрити методику організації занять з тематичного малювання на уроках образотворчого мистецтва в загальноосвітній школі.
29. Проаналізувати методику організації занять з декоративно-прикладного мистецтва на уроках предметів художньо-естетичного циклу в сучасній українській школі.
30. Проаналізувати планування навчальної роботи з предметів художньо-естетичного циклу в сучасній українській школі.
31. Охарактеризувати інтерактивні технології в процесі викладання предметів художньо-естетичного циклу в сучасній українській школі.
32. Охарактеризувати інноваційні художньо-педагогічні технології в процесі викладання предметів художньо-естетичного циклу в сучасній українській школі.
33. Розкрити форми і методи позакласної та позашкільної роботи з предметів художньо-естетичного циклу в сучасній українській школі.
34. Проаналізувати міжпредметні зв'язки на уроках предметів художньо-естетичного циклу в сучасній українській школі.
35. Проаналізувати сугестивні технології в процесі викладання предметів художньо-естетичного циклу в сучасній українській школі.
36. Охарактеризувати форми і види контролю в процесі викладання предметів художньо-естетичного циклу в сучасній українській школі.
37. Розкрити особливості підготовки вчителя до уроків з предметів художньо-естетичного циклу в сучасній українській школі.
38. Проаналізувати особливості організації роботи гуртків з образотворчого мистецтва.
39. Розкрити зміст навчання образотворчого мистецтва у закладах різного типу.

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач вищої освіти має право на участь у неформальній/інформальній освіті.

У межах поточного контролю до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати **неформальної/інформальної освіти** з проблеми, що відповідає тематиці курсу («Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-for-malnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>); «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (Ч.3, п. 3.6) (<https://www.chnu.edu.ua/media/ujmf2ufm/polozhennia-pro-kontrol-i-otsiniuvannia-rezul-na-vch-zdobuvachiv.pdf>). Доступність інформації для учасників освітнього процесу щодо визнання результатів неформальної освіти забезпечується через оприлюднення вище зазначених документів на офіційному сайті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/>).

Рекомендована література

Основна

1. Теорія та методика викладання фахових дисциплін: навчально-методичний посібник / Укладач І. В. Казанжи. Миколаїв: СПД Румянцева, 2018. 154 с.
2. Шевнюк О.Л. Методика навчання образотворчого мистецтва у вищих навчальних закладах. К., Освіта України, 2017. – 311 с.
3. Волошенюк О.В., Чорний О.В. Методика формування умінь з медіаграмотності на заняттях з інтегрованого курсу «Мистецтво» в НУШ. Навчально-методичний посібник. Київ; Академія української преси, Центр Вільної Преси. 2020. 54 с.
4. Гловацький С., Лемешева Н. НУШ у базовій середній освіті: мистецька освітня галузь. Черкаси. 2022. 131 с.
5. Гнатюк М. В. З історії художньої освіти і методів навчання. Обрії: Науковопедагогічний журнал. 2010. №2. С. 29-35.
6. Гнатюк М. В. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво. Методика навчання дітей : навч.-метод. посіб. Ч. II. Івано-Франківськ : Ярина, 2017. 246 с.
7. Державний стандарт базової середньої освіти URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnijstandart-bazovoyi-serednoyi-osviti> ?
8. Електронні версії підручників інтегрованого курсу «Мистецтво» URL: <https://lib.imzo.gov.ua/>
9. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://osvita.ua/legislation/law/2231/>
10. Кардашов В.М. Теорія і методика викладання образотворчого мистецтва: Навч. посібн. для студентів вищ. навчальних закладів. Київ: Видав. дім «Слово», 2007. 296с.
11. Кириченко М. А., Кириченко І. М. Основи образотворчої грамоти: Навч. посібник. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Вища школа, 2002. 190 с.
12. Кириченко М. А. Історія розвитку методів навчання образотворчого мистецтва в Україні (1917-1991pp.). Мат. Міжн. наук.-метод. конференції: 1-2 квітня 2004 р. / Уклад. Л.

П. Макаренко, М. С. Севастюк, О. П. Симоненко. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2004. С.115-117.

13. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/249613934> (дата звернення: 27.05.22)

14. Лотоцька А., Пасічник О. Організація дистанційного навчання в школі. 2020. URL: <https://nus.org.ua/news/posibnyk-dlya-shkil-pro-organizatsiyu-dystantsijnogo-navchannyaotrym-av-gryf-mon/>

15. Масол Л. М. та ін. Методика навчання мистецтва у початковій школі: посіб. для вч. Харків : Веста : Ранок, 2006. 256 с.

16. Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої

17. освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289

18. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodookremih-pitan-zavershennya-20212022-navchalnogo-roku> (дата звернення: 12.05.21).

19. Модельні навчальні програми URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednyaosvita/navchalni-programi/>

20. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін Київ: Освіта України, 2008. 274 с.

21. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво: словник-довідник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. 216 с.

22. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька: Навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. 360 с.

23. Типові освітні програми (МОН України). URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalnaserednya-osvita/navchalni-programi> (дата звернення: 12.05.22).

Додаткова:

1. Антонович Є. А., Проців В. І., Свид С. П. Художні техніки у школі : навч.-метод. посібник для студ. худ.-граф. факультетів вищ. навч. закл. Київ : ІЗМН, 1997. 312 с.

2. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ: Либідь 1997. 375 с.

3. Мистецтвознавство: Короткий тлумачний словник. Київ: Либідь, 1999. 208 с.

4. Отич О. Педагогіка мистецтва: сутність та місце в системі наук про освіту. Мистецтво та освіта. Наук.-методичний журнал. 2008. №2. С.13-16.

5. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво. Словник-довідник. Тернопіль: навч. книга – Богдан, 2003. 216 с.

6. Рудницька О.П. Українське мистецтво у полікультурному просторі : Навч. посібник. Київ: «Екс Об», 2000. 208 с.

7. Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середина XIX – середина XX ст.: структурування, методологія, художні позиції. Львів : Українські технології, 2005. 528 с., 742 іл.

8. Шмагало Р. Т. Словник митців-педагогів України та з України у світі (1850 – 1950-і рр.). Львів : Українські технології, 2002. 144 с., 176 іл.

Інформаційні ресурси

Сайти музеїв та галерей

- **Національний художній музей України (NAMU):** <https://namumuseum.kiev.ua/>
- **Національний центр "Український дім":** <https://www.facebook.com/pages/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%B4%D1%96%D0%BC/660272090685996>
- **Національний музей українського народного декоративного мистецтва:** <https://www.mundm.kiev.ua/>
- **** PinchukArtCentre:**** <https://pinchukartcentre.org/>
- **Центр сучасного мистецтва М17:** <https://m17.kiev.ua/>

Сайти освітніх установ

- **Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури (НАОМА):** <https://naoma.edu.ua/>
- **Львівська національна академія мистецтв:** <https://lnam.edu.ua/>
- **Харківська державна академія дизайну і мистецтв (ХДАДМ):** <https://ksada.org/>
- **Косівський інститут прикладного та декоративного мистецтва ЛНАМ:** <https://kifdpm.lnam.edu.ua/>

Державні та громадські організації

- **Міністерство культури та інформаційної політики України:** <https://mkip.gov.ua/> (розділ "Мистецтво")
- **Український культурний фонд:** <https://ucf.in.ua/> (проекти в галузі мистецтва)
- **Національна спілка художників України:** <https://nshu.org.ua/>
- **Асоціація українських художників:** <https://auhu.org/>

Міжнародні ресурси (з україномовним контентом або широкими колекціями)

- **Google Arts & Culture:** <https://artsandculture.google.com/> (Величезна колекція оцифрованих творів мистецтва з усього світу, включаючи українські музеї).
- **Smarthistory:** <https://smarthistory.org/> (Некомерційний освітній ресурс, що пропонує відео та статті про історію мистецтва).

Ці ресурси є ключовими для отримання **актуальної та достовірної інформації** щодо історії, теорії та сучасної практики українського та світового образотворчого та декоративного мистецтва.

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладач і студент) ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим.

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації,

фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється на нижчу оцінку або ж незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-za-pobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-a-fedkovycha/>), «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yurii-a-fedkovycha/>).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За наявності поважних причин перескладання модулів відбувається із дозволу деканату.

Політика оцінювання роботи викладача. Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle.